

kud však vlastník takové opatření neučiní, zůstává poměr příslušenství k věci zachován. Pouhé prohlášení povinného k výkonnému orgánu, by krávu zabavil, nelze pokládati za hospodářské opatření, jímž bylo přerušeno hospodářské spojení krávy s usedlostí, na níž byla kráva chována, neboť ani zabavením nebylo toto spojení přerušeno. Právem proto soud první stolice pokládal dlužníkovu prohlášení za nerozhodné a exekuci zrušil jako nepřípustnou podle § 252 ex. ř.

Čís. 11863.

Zaměstnanec není oprávněn, by odpíral výkon práce, kterou jest podle pracovní smlouvy povinen konati a která mu byla přidělena, jen proto, že není srozuměn s tím, jak tato práce má být odměněna.

K neoprávněnému zanechání práce podle § 82 f) živn. řádu stačí, odepřel-li zaměstnanec bezdůvodně třebas i jen jednou vykonati určitou práci.

(Rozh. ze dne 8. září 1932, Rv I 879/31.)

Žalobce byl soustružníkem v závodě žalované firmy, kde byl též předsedou závodního výboru. Ježto žalobce odmítl konati přidělenou mu práci, byl propuštěn. Závodní výbor žalované firmy podal stížnost proti propuštění, rozhodčí komise však vyslovila, že, an žalobce byl propuštěn ze služeb žalované firmy z důvodu § 82 písm. f) živn. řádu, nebylo k jeho propuštění třeba souhlasu rozhodčí komise podle zákona o závodních výborech. Žalobu, již se domáhal žalobce na žalované, by bylo uznáno právem, že výpověď jest neplatná a neúčinná a že jest žalovaná firma povinna pokračovati ve služebním poměru se žalobcem a zaplatiti mu mzdu, procesní soud první stolice zamítl.

Důvody: Soustružnický mistr František Z., který sám rozhoduje v soustružně závodě žalované firmy o tom, zda se má určitá práce provésti ve mzdě, či jako práce úkolová, přidělil o 10. hodině dopolední žalobci ve mzdě opravu žentouru s tím, aby vzal žalobce opravu hned do práce. O 1½ 12. hod. dop. žalobce ještě na opravě žentouru pracovati nezačal a k otázce mistra Z-a, proč tak dosud neučinil, prohlásil, že chce, by mu napsal na práci tuto úkolku. Mistr Z., prohlásiv, že, ač k tomu není povinen, přece mu na práci tuto úkolku dá, by hned začal, úkolku napsal a ještě před polednem ji žalobci donesl. Žalobce však, který vůbec na opravě žentouru pracovati nezačal, prohlásil, že za stanovenou cenu 15 Kč úkolku dělati nebude. Když na to mistr Z. žádal o vrácení úkolky a provedení opravy žentouru ve mzdě, prohlásil žalobce, že opravu žentouru ve mzdě dělati nebude a také na opravě pracovati nezačal. Z výpovědi svědka Z-a vyplývá, že oprava žentouru patří mezi t. zv. práci produktivní (t. j. práci konanou na zakázku), která se provádí v závodě na úkolku, pokud jest na ni ceník, jinak ve mzdě, že oprava žentouru ve mzdě měla být vykonána, poněvadž ceník na opravu žentouru (přesně řečeno cena opravy žentouru) stanoven není, a že tudíž svědek neměl ani právo opravu žentouru úkolku přidělit a že tak učinil jen k žalobcově žádosti. Týmž svědkem — v souhlasu s ustanovením odst. 10 dodatků ke kolektivní smlouvě ze dne 13. čer-

vence 1929, jejíž oprávněnost byla uznána a která se vedle kolektivní smlouvy ze dne 18. července 1928 — podle nesporného přednesu stran — vztahuje na poměr stran — soud zjistil, že se v závodě žalované strany zaručuje dělníku při normálním výkonu za práci úkolovou výdělek o 10% větší než činí jeho pravidelná mzda. Nevydělal-li dělník na vyzkoušeném úkolu, vyplátí se mu po rozhodnutí cenové komise skutečný výdělek. Pravidelné úkolové práce se zapíší do cenníku na požádání přístupného zúčastněnému dělnictvu. O ceně úkolové práce se dohodne správa závodu s dělníkem; nebude-li docíleno dohody, předloží se případ úkolové komisi. Podle § 82 písm. f) živn. řádu může býti z práce bez výpovědi ihned propuštěn pomocný dělník, když práce neoprávněně zanechal anebo trvale svých povinností zanedbával neb ostatní pomocné pracovníky nebo domácí lidi snažil se vésti k neposlušnosti, ke zprotivení se majiteli živnosti a nepořádnému životu nebo nemravným a nezákonným skutkům. Jde tedy v podstatě o to, zda zjištěné jednání žalobce jest podřaditi pod ustanovení § 82 f) živn. řádu, či zda žalobce postupoval ve smyslu kolektivní smlouvy. Soud jest toho názoru, že žalobcovo jednání nelze ustanoveními kolektivní smlouvy ospravedlniti. Kromě výše citovaného ustanovení kolektivní smlouva, poměr stran upravující, o úkolové práci nemá ustanovení a cit. ustanovení se na souzený případ ani vztahovati nemůže, neboť nejde vůbec o úkolovou práci, jejíž cena stanovena byla cenníkem, jakou má na mysli cit. ustanovení kolektivní smlouvy. Ostatně jest soud vzhledem ke zjištění, že mistr Z. posledním svým nařízením, by žalobce provedl opravu žentouru ve mzdě, zrušil tudíž své předešlé rozhodnutí, by žalobce pracoval opravu žentouru jako úkolku, na niž podle skutkových zjištění shora učiněných ve shodě s kolektivní smlouvou žalobce ani nároku neměl, toho názoru, že žalobci tímto nařízením mistra Z-a byla vůbec odňata možnost ustanovení kolektivní smlouvy o úkolové práci se dovolávati. Z ustanovení kolektivní smlouvy nade vší pochybnost jasně plyne, že úkolová komise rozhoduje teprve při nespokojenosti dělníkově s přidělenou prací úkolovou, nikoliv však o otázce, zda má býti zaměstnanci přidělena určitá práce jako práce úkolová, či jako práce ve mzdě, třebaš méně placená. Není pochybnosti o tom, že určité práce v závodě žalované strany podle jejich povahy nelze konati jinak, než jako práce ve mzdě, a nelze přiznati dělníku oprávnění takovou práci ku provedení mu přidělenou odmítnouti. Soud uváživ, že žalobce vůbec na uložené práci pracovati nezačal, ač mu bylo celkem třikráte nařízeno nadřízeným mu mistrem Z-em, by ihned na ní začal pracovati, že vlastně se strany mistra Z-a poskytnutím práce úkolové projevena byla žalobci benevolence, na kterouž ani nárok neměl a že mistr Z. vlastně v tom směru, jen aby tuto benevolenci prokázal, své oprávnění ku přidělování úkolové práce musel překročiti, jest toho názoru, že žalobcovo jednání jest plným právem podřaditi pod ustanovení § 82 f) živn. ř. a, byl-li z tohoto důvodu — což ze souhlasného přednesu stran vyplývá — žalobce bez výpovědi propuštěn, že zaměstnavatel použil jen svého zákonného práva. O d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Žalobce dovozuje, že jeho okamžité propuštění z práce podle § 82 lit. f) živn. řádu není opodstatněno proto, že nezanechal práci neoprávněně, nýbrž jen žádal, by výše mzdy za uloženou mu opravu žentouru byla

stanovena podle odstavce X. kolektivní smlouvy, podle něhož se zaručuje dělníku za práci úkolovou při normálním výkonu výdělek o 10%, vyšší, než činí jeho pravidelná mzda. V tomto směru zjistil však první soud, že žalobci přidělená oprava žentouru není vůbec úkolovou prací a měla proto býti vykonána jen ve mzdě, ježto není zařazena do ceníku, v němž stanovena jest odměna za úkolovou práci, a že mistr František Z. k žádosti žalobce vyhotovil na tuto práci »úkolku«. Když tedy žalobce odepřel vykonati opravu žentouru jako úkolovou práci za odměnu 15 Kč a důsledkem toho mistr František Z., odvolav úkolku, žádal, by práce byla vykonána ve mzdě, jak již původně nařídil, neměl žalobce důvodnou příčinu k odepření výkonu této práce. Ostatně odvolací soud vychází z názoru, že zaměstnanec není vůbec oprávněn odepřiti výkon přidělené mu práce pro neshodu o tom, má-li býti odměněna jako práce úkolová, či nikoliv. Takovéto difference ohledně mzdy mohou býti dodatně odklizeny, nemohou však býti uznány za oprávněný důvod k odepření naléhavé práce, ježto by jinak zdárný a nerušený chod závodu mohl býti vážně ohrožen. Poněvadž žalobce přes opětné vyzvání výkon přidělené mu práce bezdůvodně odepřel, a takovéto odepření práce jest na roveň postavití neoprávněnému opuštění práce, byla žalující strana oprávněna žalobce ihned bez výpovědi propustiti (§ 82 písm. f) živn. řádu).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Po právní stránce (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) byla věc odvolacím soudem posouzena správně. Odepřel-li žalobce výkon nařízené mu práce jen proto, že se mu zdála mzda stanovená mistrem Z-em býti nepřiměřeně nízkou, nelze toto odepření uznati za důvodné. Nejvyšší soud schvaluje názor, že zaměstnanec není oprávněn, by odpíral výkon práce, kterou jest podle pracovní smlouvy povinen konati a která mu byla přidělena, jen proto, že není srozuměn s tím, jak se tato práce odměňuje. Nemá-li zaměstnanec spokojen s výší odměny, která se mu za určitou práci poskytuje, má na vůli, by se domáhal zákonným způsobem přiměřené úplaty za ni, a to — není-li nic jiného umluveno nebo není-li při službách takového druhu jiného obyčeje — až po jejím výkonu (§§ 1152, 1154 první odstavec obč. zák.). Případně k tomu podotknul odvolací soud, že by zdárný a nerušený chod závodu byl vážně ohrožen, kdyby pouhé neshody mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem o tom, jak ta která práce má býti odměněna, byly uznány za oprávněný důvod k odepření výkonu prací uložených zaměstnanci v mezích pracovní smlouvy. Podle zjištění nižších soudů žalobce vůbec nezačal s uloženou mu opravou žentouru, ač mu bylo celkem třikráte nařízeno, by na ní začal pracovat ihned. V tom jest spatřovati neoprávněné zanechání práce podle § 82 f) živn. řádu, k němuž stačí, odepřel-li zaměstnanec bezdůvodně třeba jen jednou vykonati určitou práci.

Čís. 11864.

Nároku na náhradu za zohyzdění obličeje ztrátou oka není na závadu, že poškozený odmítá dáti si zasaditi a nositi umělé oko.

(Rozh. ze dne 8. září 1932, Rv I 1112/32.)